

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور - مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی
استان فارس

عنوان:

**بررسی اکولوژی و پتانسیل بهره‌گیری
از آب‌های سطحی شور استان فارس
در آبی‌پروری - رودخانه دهرم**

مجری:

مهرداد زمان‌پور

شماره ثبت

۵۲۲۷۷

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور- مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان
فارس

عنوان طرح/ پروژه : بررسی اکولوژی و پتانسیل بهره‌گیری از آب‌های سطحی شور استان فارس در

آبزی پروری- رودخانه دهرم

شماره مصوب پروژه : ۲-۵۰-۱۲-۹۰۰۲۵

نام و نام خانوادگی نگارنده/ نگارندگان : مهرداد زمان پور

نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه ها و طرح‌های ملی و مشترک دارد) : -

نام و نام خانوادگی مجری / مجریان : مهرداد زمان پور

نام و نام خانوادگی همکار(ان) : اشکان اژدها کش پور، محمدرضا قایدعبدی

نام و نام خانوادگی مشاور(ان) : -

نام و نام خانوادگی ناظر(ان) : -

محل اجرا : استان فارس

تاریخ شروع : ۹۰/۷/۱

مدت اجرا : ۱ سال و ۶ ماه

ناشر : موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

تاریخ انتشار : سال ۱۳۹۶

حق چاپ برای مؤلف محفوظ است . نقل مطالب ، تصاویر ، جداول ، منحنی ها و نمودارها با ذکر مأخذ
بلامانع است .

«سوابق طرح یا پروژه و مجری مسئول / مجری»

پروژه: بررسی اکولوژی و پتانسیل بهره‌گیری از آب‌های سطحی

شور استان فارس در آبی‌پروری-رودخانه‌ی دهرم

کد مصوب: ۲-۵۰-۱۲-۹۰۰۲۵

شماره ثبت (فروست): ۵۲۲۷۷ تاریخ: ۹۶/۶/۱۴

با مسئولیت اجرایی جناب آقای مهرداد زمان‌پور دارای مدرک

تحصیلی دکتری در رشته اکولوژی می‌باشد.

پروژه توسط داوران منتخب بخش اکولوژی منابع آبی در تاریخ

۹۵/۱۲/۴ مورد ارزیابی و با رتبه خوب تأیید گردید.

در زمان اجرای پروژه، مجری در:

ستاد □ پژوهشکده □ مرکز ■ ایستگاه □

با سمت عضو هیئت علمی در مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی

و منابع طبیعی استان فارس مشغول بوده است.

صفحه	«فهرست مندرجات»	عنوان
۱.....		چکیده
۲.....		۱- مقدمه.....
۸.....		۲- مواد و روش ها.....
۸.....		۲-۱- جایگاه مطالعه.....
۱۵.....		۳- نتایج.....
۱۵.....		۳-۱- عوامل غیرزنده‌ی محیطی.....
۳۶.....		۳-۲- زوپلاتکتون‌ها.....
۴۰.....		۳-۳- بی‌مهرگان کفزی.....
۴۱.....		۳-۴- ماهی‌ها.....
۴۳.....		۳-۵- جلبک‌ها.....
۴۴.....		۴- بحث.....
۴۴.....		۴-۱- شرایط محیطی.....
۴۷.....		۴-۲- زیندگان.....
۴۹.....		۵- نتیجه‌گیری.....
۵۰.....		پیشنهادها.....
۵۲.....		منابع.....
۵۵.....		چکیده انگلیسی.....

چکیده

به دلیل شوری بالای آب، تا کنون از منابع آبی در جنوب و جنوب شرقی استان فارس بهره‌گیری آبی‌پروری نشده است. از آن‌جا که این رودخانه‌ها اکوسیستم‌هایی با انواع گوناگونی از زیندگان اند، احتمال وجود گونه‌های بومی آبی که توان آبی‌پروری در این آب‌ها را داشته باشند وجود دارد. یافتن موجود مناسب می‌تواند به افزایش بهره‌گیری خردمندانه از این منبع طبیعی، افزایش تولید و اشتغال در منطقه کمک کند. با این حال لازم است پیش از هر بهره‌برداری عوامل مختلف محیطی بررسی شود تا ضمن یافتن توانمندی‌های محل بتوان تخمینی از تاثیر آن بر محیط‌زیست به دست آورد. در این پروژه رودخانه‌ی شور دهرم در جنوب استان فارس پژوهش شد. ویژگی‌های هیدرولوژیایی و فیزیوگرافی، ترکیب شیمیایی آب و ترکیب جمعیت‌های آب‌زیان ماهانه در طول یک سال در سه ایستگاه سنجیده شد. شوری، کل‌مواد جامد محلول و هدایت الکتریکی آب از ایستگاه ۱ تا ۳ افزایش یافت و به ترتیب از $6/6 \text{ g/L}$ ، $14/3 \text{ g/L}$ و $12800 \mu\text{s/cm}$ به $13/5 \text{ g/L}$ ، $17/7 \text{ g/L}$ و $16500 \mu\text{s/cm}$ رسید. اکسیژن محلول و درصد اشباع اکسیژن ایستگاه ۳ از ایستگاه ۱ و ۲ بالاتر و در ماه‌های پاییز و زمستان بیشتر از بهار و تابستان بود. برای یون نیتريت در زمستان کم‌ترین ($0/06 \text{ mg/L}$) و در بهار بیشترین ($0/13 \text{ mg/L}$) اندازه دیده شد. یون نترات در ایستگاه ۳ کم‌ترین اندازه ($0/43 \text{ mg/L}$) را داشت اما تفاوتی میان فصل‌ها دیده نشد. یون آمونیوم تفاوتی میان ایستگاه‌ها و فصل‌های مختلف نداشت. میان یون فسفات ($0/13 \text{ mg/L}$) تا ($0/17 \text{ mg/L}$) در ایستگاه‌های تفاوتی دیده نشد و بیشترین غلظت آن ($0/29 \text{ mg/L}$) در خرداد بود. پنج گونه ماهی در این منطقه شناسایی شد که همگی پذیرش خوراکی گسترده‌ی میان مردم دارند. برخی از این گونه‌ها در مطالعات دیگر جزو گروه خوراکی و برخی زینتی دانسته شده‌اند. رشد بسیار گسترده جلبک‌ها در بیشتر نقاط رودخانه نشان‌دهنده مناسب بودن این شرایط برای پرورش جلبک‌ها است. اهمیت جلبک‌ها در تهیه‌ی خوراک دام و انسان اکنون در صنعت آبی‌پروری به خوبی شناخته شده است.

واژه‌های کلیدی: رودخانه دهرم، لیمولوژی، آب‌های شور و ویژگی‌های فیزیکی و شیمیایی